

SUOMEN PANKKIYHDISTYS

Maksuliikennetoimikunta

SUORAVELOITUKSEN
PALVELUKUVAUS
Laskuttajan ohje
V 4.0/16.12.1998

MLT98003

0

SUORAVELOITUS

LASKUTTAJAN OHJE

Suomen Pankkiyhdistys

Versio 4.0 / 16.12.1998

SISÄLLYSLUETTELO

1	YLEISKUVAUS.....	2
1.1	Kenelle suoraveloitus on tarkoitettu.....	2
1.2	Mitä suoraveloitusjärjestelmä on	2
1.3	Vastuut	4
2	SOPIMUKSET	4
2.1	Laskuttajan sopimus	4
2.2	Maksajan sopimus (valtuutus).....	4
3	PALVELUN TOIMINTA.....	5
3.1.	Laskuttajan toiminta.....	5
3.2.	Valtuutustietojen käsittely	5
3.3.	Ennakoilmoitus	6
3.4.	Veloitusaineiston muodostus ja lähetys	7
3.5.	Veloitusaineistolle pankissa tehtävät tarkistukset	7
3.6.	Peruutukset, korjaukset ja selvittelyt.....	8
3.6.1.	Laskuttaja	8
3.6.2.	Maksaja	9
3.6.3.	Pankki.....	9
3.7	Veloitus maksajan tililtä.....	9
3.8	Hyvitys laskuttajan tilille	9
3.9	Maksajan hyvitykset.....	9
3.10	Palautteet.....	10
4	AIKATAULUT	10
5	SUORAVELOITUSJÄRJESTELMÄN KÄSITTEISTÖ.....	10
5.1	Suoraveloitussopimus	10
5.2	Valtuutus.....	11
5.3	Suoraveloituspyyntö.....	12
5.4	Saapuvat viitemaksut	13
5.5	Hylätyt tapahtumat -aineisto.....	14
5.6	Erikseen hyväksyttävä suoraveloitus.....	14
6	TIETUEKUVAUKSET	15
6.1	Valtuutusaineisto.....	15
6.2	Suoraveloituspyyntöaineistot	17
6.2.1	Suoraveloitus	17
6.2.2	Erikseen hyväksyttävä suoraveloitus.....	18
6.3	Saapuvat viitemaksut	18
Liitteet	1	Suoraveloitussopimus
	2	Suoraveloitusvaltuutuksen yleiset ehdot

1 YLEISKUVAUS

Suoraveloitus on sekä laskuttajan että maksajan kannalta tehokas ja joustava laskutustapa. Se vähentää sekä laskuttajalla, maksajalla että pankissa tapahtuvaa manuaalisyötä ja tarjoaa vaivattoman ja edullisen tavan hoitaa laskut eräpäivinä.

1.1 Kenelle suoraveloitus on tarkoitettu

Suoraveloitus on tarkoitettu laskuttajalle, joka toistuvasti laskuttaa samoja asiakkaitaan joko kiinteällä tai vaihtelevalla summalla. Tällaisia laskuttajia ovat mm. puhelin- ja energialaitokset, lehtitalot, isännöitsijätoimistot sekä kunnallissektori.

1.2 Mitä suoraveloitusjärjestelmä on

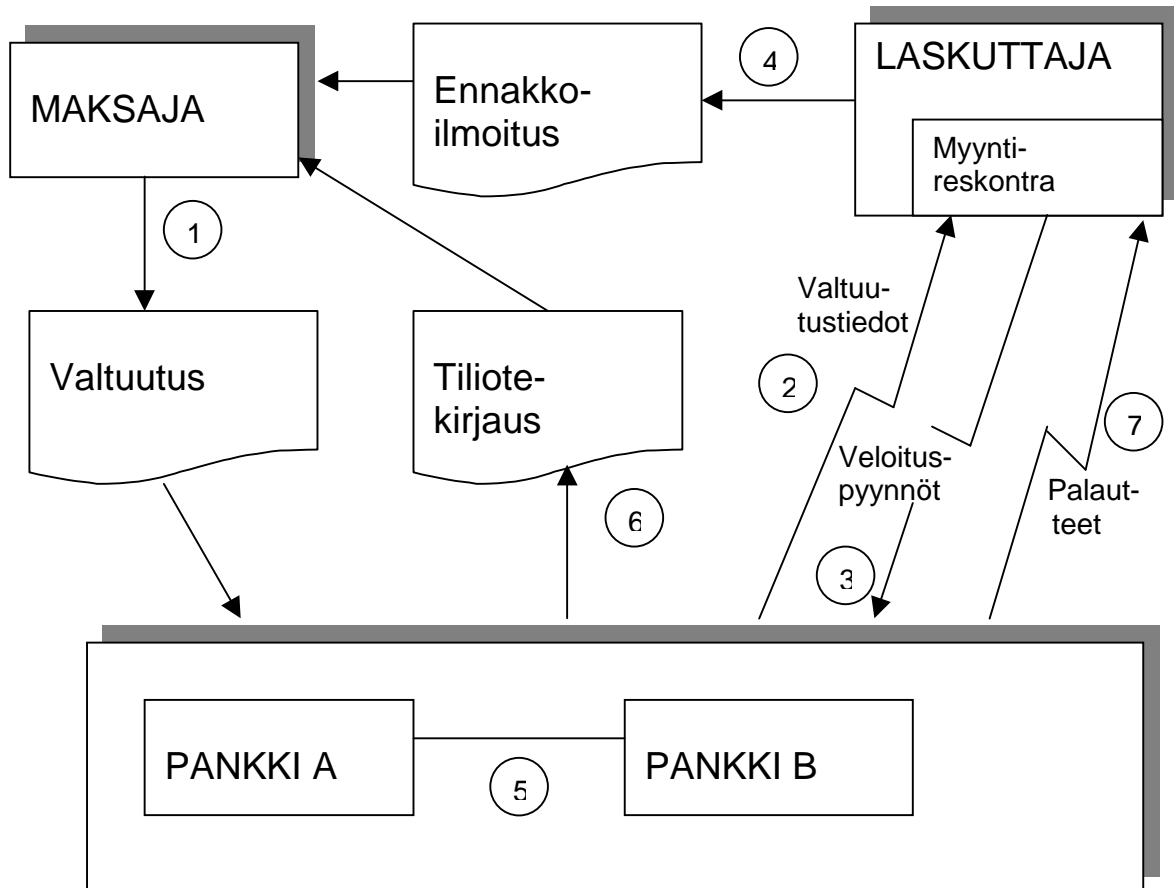
Suoraveloituspalvelussa pankki veloittaa laskut maksajien tileiltä eräpäivänä ja hyvittää ne koontina laskuttajan tilille. Laskuttaja saa saapuvat maksut tililleen viimeistään veloituspäivää seuraavana pankkipäivänä.

Maksajan pankki kerää maksajilta valtuutukset, eli luvat laskujen veloittamiseen maksajien pankkitileiltä ja toimittaa valtuutustiedot laskuttajalle. Laskuttaja toimittaa maksajalle erillisen ennakoilmoituksen tiedoksi tulevista veloituksista.

Laskuttaja toimittaa veloituspyynnöt pankille konekielisenä. Veloituspyyntöaineisto voi sisältää joko yhden tai useamman pankin veloitustilejä.

Laskuttaja saa palautetiedot konekielisenä pankistaan. Pankki palauttaa laskuttajalle kaikki muut suoraveloitukset paitsi laskuttajan tekemät onnistuneet peruutukset.

SUORAVELOITUS

- 1 Maksaja antaa valtuutuksen pankissaan
- 2 Pankki välittää valtuutustiedot laskuttajalle
- 3 Laskuttaja toimittaa veloituspyyntö pankkiinsa
- 4 Laskuttaja toimittaa ennakoilmoituksen maksajalle
- 5 Pankit veloittavat maksajien tilejä ja hyvittävät laskuttajien tilejä
- 6 Maksaja saa tiliotteella tiedon suoritetuista veloituksista
- 7 Laskuttaja saa pankistaan palautteen onnistuneista ja epäonnistuneista veloituksista

1.3 Vastuut

Laskuttaja huolehtii siitä, että suoraveloitusaaineisto sisältää vain valtuutusten mukaisia veloituksia. Veloituksen tulee olla maksajalle toimitetun ennakkoilmoituksen mukainen. Laskuttaja toimittaa tietuekuvausten mukaisen suoraveloituspyyntöaineiston pankkiin sopimuksessa määritellyn aikataulun mukaisesti. Laskuttaja vastaa myös, että laskutusperusteet ovat riidattomia.

Maksu kirjataan hyväksytyksi, mikäli maksaja ei peruuta tai muuta veloituspyyntöä viimeistään eräpäivää edeltävänä päivänä pankkiinsa. Maksaja huolehtii, että veloitustilillä on riittävä kate eräpäivää edeltävänä päivänä.

2 SOPIMUKSET

2.1 Laskuttajan sopimus

Laskuttaja tekee pankkinsa kanssa kirjallisen palvelutunnuskohtaisen suoraveloitussopimuksen.

Palvelutunnus yksilöi ja erottelee laskutusaiheet, esim. lehden ilmoitusmaksut ja tilausmaksut, kunnan päivähoitomaksut ja vesimaksut tai yrityksen eri alayksiköiden laskutukset. Jotkut pankit käyttävät palvelutunnuksesta nimeä laskutus-tunnus.

Maksajan antamat, ko. laskutusaiheeseen liittyvät valtuutukset liitetään palvelutunnukseen. Laskuttajan on käytettävä kaikissa pankeissa samasta laskunaiheesta samaa palvelutunnusta. Laskuttajalla voi olla samalla palvelutunnuksella suoraveloitussopimus useissa pankeissa.

Kun suoraveloitusta käyttävä laskuttaja ottaa käyttöön uuden suoraveloituksen laskutusaiheen, laskuttaja tekee pankkinsa kanssa suoraveloitussopimuksen uudelle palvelutunnukselle.

Laskuttajan pankki välittää tiedon sopimuksesta muille pankeille maksajien suoraveloitusvaltuutusten keruuta varten.

Valtakirjasuosituksia saa Pankkiyhdistyksestä.

2.2 Maksajan sopimus (valtuutus)

Maksaja antaa laskutusaihekohtaiset valtuutukset pankissaan.

Suoraveloituksen valtuutuksella tarkoitetaan valtuutuksen antajan (maksajan) ja laskuttajan välistä sopimusta, jolla maksaja valtuuttaa laskuttajan veloittamaan

laskut suoraan valtuutuksessa mainitulta pankkitililtä. Pankki vastaanottaa valtuutuksen maksajalta, tallettaa tiedot pankkiin valtuutusten tarkastusta varten sekä välittää valtuutustiedot edelleen laskuttajalle.

Mikäli laskuttaja ottaa itse vastaan valtakirjat tai niiden muutokset, laskuttaja toimittaa tiedot maksajan pankkiin rekisteröitäviksi. Valtuutus, siihen kohdistuvat muutokset tai sen irtisanomisen maksaja tekee pankkinsa kautta.

Valtuutus, sen muutos tai poisto tulee maksajan pankissa voimaan heti, kun se on rekisteröity.

3 PALVELUN TOIMINTA

3.1. Laskuttajan toiminta

Sopimuksen teon jälkeen laskuttajalla tulee olla valmius vastaanottaa pankista valtuutustietoja ja käsitellä ne laskutusjärjestelmässään.

Laskuttaja toimittaa maksajilleen ennakoilmoitukset veloitettavista maksuista ja pankilleen suoraveloituspyyntöaineiston sovitun menettelyn mukaisesti.

Jos laskuttaja luopuu kokonaan suoraveloituksen käytöstä, laskuttaja irtisanoo pankkinsa kanssa tehdyt suoraveloitussopimukset sekä ilmoittaa selvästi kaikille suoraveloitusmaksajille laskutustavan muutoksesta.

Jos laskuttaja haluaa keskeyttää yksittäisen maksajan suoraveloituksen, laskuttaja sopii siitä ja laskutustavan muutoksesta maksajan kanssa. Maksajan valtuutusta ei irtisanoa pankissa. Laskuttajan tulee säilyttää valtuutustiedot järjestelmässään, jotta laskutusmenettelyssä voidaan tarvittaessa palata suoraveloitukseen.

Laskuttajan halutessa irtisanoa yksittäisen maksajan valtuutuksen, laskuttaja ilmoittaa siitä maksajalle ja siirtyy muuhun laskutusmenettelyyn. Maksajan valtuutus jää edelleen voimaan pankissa ellei maksaja itse sitä erikseen irtisano. Pankki poistaa valtuutukset, joihin ei ole kohdistunut veloitusta puoleentoista vuoteen.

3.2. Valtuutustietojen käsittely

Laskuttajan pankki välittää pankkiryhmiltä tulevat valtuutustiedot laskuttajalle yhtenä aineistona joko konekielisesti (katso kohta 6.1) tai listana.

Sekä uusi valtuutus että valtuutusmuutos on laskuttajan käsittelyssä yksiselitteisesti ja varmuudella kohdistuttava oikeaan laskutettavaan. Jos laskuttajan järjestelmä ei pysty kohdistamaan valtuutusta, laskuttaja ottaa yhteyttä pankkiinsa, joka selvittää alkuperäisen valtuutuksen tiedot.

Laskuttaja kohdistaa uuden valtuutuksen palvelutunnukseen viitteellä (suositus) ja/ tai laskutettavan yksilöintitiedolla ja laskutettavan nimellä sekä lisää pankkiyhteyden maksajan tietoihin. Näiden tietojen on oltava laskutusjärjestelmän tietoja vastaavat. Muutoksen ja irtisanotun valtuutuksen kohdistustiedot ovat viite, laskutettavan yksilöintitieto ja vanha pankkiyhteystieto.

Kun maksajan laskutustapa on muuttunut suoraveloitukseksi, laskuttajan tulee ensimmäisessä maksajalle menevässä ennakkoinformaatiossa selvästi kertoa laskutustavan muutoksesta.

Valtuutusmuutokset ovat tilinumeromuutoksia tai puutteellisten valtuutustietojen täydennyksiä.

Maksajan vaihtaessa pankkia laskuttajalle saattaa tulla uusi valtuutus vaikka edellinenkin valtuutus on vielä voimassa. Laskuttajan kannalta tapahtumapäivän mukaan viimeinen laskutusjärjestelmään kohdentunut valtuutus on voimassa.

3.3. Ennakkoilmoitus

Laskuttaja on velvollinen ennalta informoimaan maksajaa tulevista veloituksista. Ennakkoilmoitus on yleensä laskun kaltainen selvitys tulevan veloituksen perusteista ja ehdoista. Laskuttaja voi sovittaessa antaa ennakkoilmoituksen myös sähköisessä muodossa.

Ennakkoilmoituksen on oltava maksajalla viimeistään 8 päivää ennen eräpäivää. Ennakkoilmoituksen tulee selvästi erottua muusta laskuttajan käyttämästä laskulomakkeesta. Jos ennakkoilmoituksessa on mukana tilisiirtolomake, rahamääräkenttään suositellaan tulostettavaksi teksti " SUORAVELOITUS".

Maksaja ja laskuttaja voivat sopia, että ennakkoilmoitus korvataan muulla erikseen määritellyllä tavalla esim. vuosittaisella ilmoituksella.

Ennakkoilmoituksen vähimmäistiedot ovat

- "SUORAVELOITUKSEN ENNAKKOILMOITUS"
- laskuttajan nimi
- veloitettava rahamäärä
- valtuutuksen pankkiyhteystieto
- viite ja/tai viesti
- eräpäivä
- laskutettavan nimi
- laskutusperusteet

Lisäksi ennakkoilmoituksella voi ilmoittaa koska tapahtuma on lähetetty pankkiin.

Suoraveloitusaineiston ja siihen liittyvien ennakoilmoitusten on oltava samassa rahayksikössä. Laskuttajan tulee informoida maksajia etukäteen ottaessaan euron käyttöön laskutuksessaan.

3.4. Veloitusaineiston muodostus ja lähetys

Laskuttaja muodostaa kohdassa 6.2 olevan kuvauksen mukaisen suoraveloitusaineiston laskuista, joiden maksajat ovat antaneet laskuttajalle suoraveloitusvaltuutuksen.

Laskuttaja huolehtii, että aineistossa on vain sovittuihin palvelutunnuksiin kuuluvia veloituspyyntöjä.

Samassa suoraveloituserässä voi olla yhteen palvelutunnukseen liittyviä suoraveloituspyyntöjä ja niiden peruutuksia, kuitenkin niin että peruutukset kohdistuvat aiemmin lähetettyihin pyyntöihin. Samassa aineistossa voi olla pyyntöjä eri eräpäiville ja pankkiryhmillä.

Suositus on, että suoraveloitusaineisto pankkiin ja ennakoilmoitukset maksajille lähetetään samanaikaisesti, mielellään kaksi viikkoa ennen eräpäivää.

Ehdottomat rajat aineiston lähettämislle ovat

- aikaisintaan 60 kalenteripäivää ennen eräpäivää
- veloituspyynnöt viimeistään 4 pankkipäivää ennen eräpäivää,
- peruutukset viimeistään 2 pankkipäivää ennen eräpäivää.

Laskuttaja sopii aineiston lähetystavat ja aineiston tekniset ominaisuudet pankkinsa kanssa. Käytännöt saattavat vaihdella pankkikohtaisesti.

Laskuttajan tulee säilyttää lähetetty veloituspyyntöaineisto vähintään eräpäivää seuraavaan pankkipäivään asti uudelleenlähetyttä varten.

Suoraveloitusjärjestelmän varajärjestelmä on viitteelliset tilisiirrot. Laskuttajan on selvästi ilmoitettava maksajalle poikkeavasta laskutustavasta varajärjestelmää käytettäessä.

3.5. Veloitusaineistolle pankissa tehtävät tarkistukset

Pankki tekee aineistolle seuraavat vastaanottotarkistukset:

- sopimus- ja valtuutustietojen tarkistus,
- aineiston muodollinen oikeellisuustarkistus
- yksittäisen suoraveloituspynnön tarkistus sekä
- saman aineiston uudelleenkäsittelyn esto.

Oikeellisuustarkistuksissa aineiston on täytettävä seuraavat vaatimukset:

- luonti- eli kirjoituspäivä erätietueella on muodollisesti oikein
- luontipäivä ei saa olla
 - suurempi kuin käsittelypäivä
 - pienempi kuin käsittelypäivä - korkeintaan 10 pankkipäivää
- rakenne on tämän laskuttajan ohjeen kohdan 6.2 mukainen

-
- summatietueen tiedot täsmäävät vastaanotetuista tapahtumista laskettuihin summiin
 - muotovirheellisiä tapahtumia saa olla korkeintaan
 - 50 kpl, kun aineistossa on yli 250 tapahtumaa
 - 20 % aineiston tapahtumien lukumäärästä, kun aineistossa on 250 tapahtumaa tai vähemmän
 - samalla palvelutunnuksella, kirjoituspäivällä ja kellonajalla hyväksytään vain yksi aineisto

Pankki hylkää virheellisen aineiston ja ilmoittaa siitä laskuttajalle.

Pankki palauttaa muodollisessa oikeellisuustarkistuksessa hylätyn yksittäisen veloituspyynnön laskuttajalle ja kertoo hylkäyksen syyn palautekoodilla (ks. kohta 5.4).

3.6. Peruutukset, korjaukset ja selvittelyt

3.6.1. Laskuttaja

Laskuttaja voi peruuttaa yksittäisen suoraveloituspyynnön toimittamalla peruutustapahtuman sovitun aikataulun mukaisesti pankkiinsa.

Laskuttaja hoitaa kaikki aineistoon tai tapahtumiin kohdistuvat korjaukset ja selvitystyön. Laskuttaja selvittää myös aineiston hylkääntymisen syyn pankin ohjeistuksen mukaisesti, korjaa aineiston ja lähettää sen uudelleen. Pankki ei tee korjauksia jo käsitellyssä olleisiin suoraveloituspyyntöihin.

Kun eräpäivä, rahamäärä, laskutusperusteet tai maksajan pankkiyhteys on virheellinen, laskuttaja lähettää alkuperäiselle pyynnölle peruutuksen ja uuden korjatun veloituspyynnön. Laskuttajan tulee lähettää maksajalle korjatun veloituspyynnön mukainen ennakoilmoitus. Laskuttaja lähettää peruutuksen myös aiheettomalle suoraveloituspyynnölle.

Peruutuksen tulee olla seuraavien tietojen osalta yhtenevä alkuperäisen suoraveloituspyynnön kanssa

- maksajan alkuperäinen pankkiyhteys
- laskuttajan palvelutunnus
- laskuttajan hyvitystili
- eräpäivä
- viite
- veloituksen alkuperäinen rahamäärä.

Samassa aineistossa ei voi olla sekä suoraveloituspyyntö että siihen kohdistuva peruutus. Peruutus epäonnistuu, jos vastaava veloitustapahtuma on jo ve-loitettu tai jos maksaja on sen peruuttanut tai muuttanut veloituspyynnön tietoja.

3.6.2. Maksaja

Maksaja voi muuttaa veloituspyyntöjen tietoja tai peruuttaa veloituspyyntöjen ennen eräpäivää. Maksaja voi tehdä muutoksen joko laskuttajalle tai omaan pankkiinsa, mikäli suoraveloituspyyntö on jo maksajan pankissa.

Pankki välittää laskuttajalle tiedon maksajan peruuttamasta suoraveloituksesta joko heti tai eräpäivänä pankkikohtaisen käytännön mukaisesti. Maksajan pankki ohjeistaa muutos- ja peruutuskäytännöt maksajille. Pankki palauttaa suoraveloituspyyntöjen laskuttajalle sellaisena kuin se oli peruutushetkellä ja liittää siihen peruutuksen syykoodin (katso käsitteistö, kohta 5.4) sekä pankin arkistointitunnuksen.

Maksajan tekemistä rahamäärämuutoksista pankki ei lähetä laskuttajalle erillistä tietoa, vaan suoritettu veloitus näkyy palauteaineistossa. Maksaja hoitaa maksun selvittelyn suoraan laskuttajan kanssa.

3.6.3. Pankki

Valtuutukseen liittyvän selvittelyn hoitavat laskuttaja ja pankki yhteistyönä.

Jos pankin palauttama aineisto ei vastaa laskuttajan lähettämää aineistoa, laskuttaja ilmoittaa pankilleen eroista ja selvittää yhdessä pankkinsa kanssa virheen syyn.

3.7 Veloitus maksajan tililtä

Pankki veloittaa maksajan tiliä laskuttajan lähettämän konekielisen suoraveloituspyyntöjen perusteella. Ennen veloitusta pankki tarkistaa, että maksajalta on voimassaoleva valtuutus kyseisen maksun suoraveloitukseen.

Katteettomiksi jääville veloituspyyntöille voidaan tehdä uudelleenveloitus korkeintaan kolmena eräpäivää seuraavana pankkipäivänä, mikäli laskuttajan kanssa on sovittu menettelystä. Laskuttaja informoi maksajaa siitä, onko uudelleenveloitus käytössä vai ei.

3.8 Hyvitys laskuttajan tilille

Pankki hyvittää laskuttajan tiliä veloitusten määrällä viimeistään veloitusta seuraavana pankkipäivänä.

3.9 Maksajan hyvitykset

Suoraveloitusaaineistossa ei voi välittää hyvityksiä maksajalle. Laskuttaja voi hyvittää virheellisesti perimänsä maksut seuraavassa laskutuksessa, laskujen maksupalvelun kautta tai sopia hyvittämistä maksajan kanssa erikseen.

3.10 Palautteet

Laskuttaja saa palautteena saapuvat viitemaksut -aineiston (konekielisen tapahtumaluettelo) (katso tietuekuvaus, kohta 6.3) ja hylätyt tapahtumat sopimuksessa sovitulla tavalla. Palautustavoissa on pankkikohtaisia eroja.

Saapuvat viitemaksut sisältää sekä onnistuneet veloitukset että epäonnistuneet suoraveloituspyyntö. Epäonnistuneista suoraveloituspyyntöistä pankki ilmoittaa laskuttajalle syykoodin. Hylättyjen tapahtumien aineisto muodostuu pankissa käsittelypäivänä yksittäisistä hylätyistä tapahtumista tai hylkääntyneistä aineistoista/eristä. Hylättyjen tapahtumien aineisto on lähetyksineistokohtainen.

Laskuttaja kuittaa onnistuneet suoraveloitukset reskontraansa ja perii maksamattomat oman perimiskäytäntönsä mukaisesti.

4 AIKATAULUT

Suoraveloitujärjestelmän aikarajat ovat:

1. ennakkoilmoitus maksajalle:
 - viimeistään 8 päivää ennen eräpäivää
2. veloitusaineisto pankkiin:
 - aikaisintaan 60 kalenteripäivää ennen eräpäivää
 - viimeistään 4 pankkipäivää ennen eräpäivää
3. veloituspyyntöihin kohdistuvat peruutukset pankkiin:
 - viimeistään 2 pankkipäivää ennen eräpäivää
4. hyvitys onnistuneista suoraveloituksista laskuttajalle:
 - viimeistään veloituspäivää seuraavana pankkipäivänä

5 SUORAVELOITUSJÄRJESTELMÄN KÄSITTEISTÖ

5.1 Suoraveloitussopimus

Suoraveloitussopimus on laskuttajan ja pankin välinen sopimus, jossa sovitaan suoraveloituspalvelun käyttämisestä.

Laskuttajan palvelutunnus (laskutustunnus)

Laskuttajan kanssa sovittu suoraveloituksessa käytettävä laskuttajan, sen mahdollisen alayksikön tai laskutusaiheen yksilöivä tunnus.

Palvelutunnusnimi (laskutuksen aihe)

Laskuttajan kanssa sovittu laskutusaihenimi, joka välittyy maksajan tiliotteelle pankkikohtaisesti.

Laskuttajan tunnus (asiakastunnus)

Laskuttajalle sopimuspankissa annettu yksilöivä tunniste. Tunnukseksi käytetään joko liike- tai yhteisötunnusta, henkilötunnusta tai pankin antamaa tunnusta. Tunnuksella sopimuspankki yhdistää laskuttajan omaan asiakasrekisteriinsä.

Laskuttajan tilinumero

Laskuttajan suoraveloitussopimukseen liitetty tilinumero, jolle onnistuneet suoraveloitustapahtumat hyvitetään.

5.2 Valtuutus

Valtuutus on laskuttajan ja maksajan välinen kirjallinen sopimus. Maksaja antaa valtuutuksen palvelutunnuskohtaisesti.

Maksajan tilinumero (pankkiyhteystieto)

Suoraveloitettavan tilin/ pankkiyhteystiedon numero.

Laskutettavan nimi

Laskuttajan laskutettavasta käyttämä nimi. Nimi voi olla eri kuin maksajan nimi.

Viitenumero Tieto, jolla laskuttaja pystyy yksilöimään laskutettavan. Viitenumeron rakenne noudattaa pankkien sopimaa standardia, joka on kuvattu Suomen Pankkiyhdistyksen julkaisussa Tilisiirto-opas. ([www-linkki](#))

Laskutettavan yksilöintitieto

Tunnistetieto, jolla laskuttaja pystyy yksilöimään laskutettavan, esim. viite (suositus), puhelinnumero, asiakasnumero, nimi tms.

Valtuutuksen arkistointitunnus

Valtuutukselle sen rekisteröinnin yhteydessä annettu yksilöivä tunnus, jonka perusteella alkuperäinen valtuutus löytyy.

Valtuutuksen päiväys

Päivä, jolloin valtuutus on annettu.

Valtuutuksen tapahtumapäivä

Päivä, jolloin valtuutuksen tila muuttuu, valtuutus tai sen muutos astuu voimaan tai sen voimassaolo päättyy. Huoltotapahtumilla ko. päivä on ajopäivä.

Maksajan vanha tilinumero

Valtuutusmuutosten tiliyhteystiedoissa ilmoitettava edellinen tilinumero.

5.3 Suoraveloituspyyntö

Suoraveloituspyyntö on suoraveloitusjärjestelmällä suoritettava veloitustoimeksianto.

Eräpäivä

Eräpäivä ilmoittaa, milloin veloitus tililtä on tehtävä. Mikäli alkuperäisen suoraveloituspyyntöön eräpäivä ei ole pankkipäivä, laskuttajan pankki muuttaa eräpäiväksi seuraavan pankkipäivän.

Viitenumero Viite yksilöi veloituspyyntöön ja/tai laskutettavan.

Tilisiirto-opas: <http://www.pankkiyhdistys.fi/tiedostot/pdf/tilisiirto98.pdf>

Maksun aihekoodi

Sallitut maksunaihekoodit ovat:

70	Vuokra	80	Vero
71	Sähkömaksu	81	Arvonlisävero
72	Vesimaksu	82	Työnantajasuoritus
73	Puhelinmaksu		Lupamaksu
74	Vakuutusmaksu	83	Osamaksu
75	Lääkärimaksu	84	Factoringmaksu
76	Sairaalamaksu	85	Luottokortti- ja osamaksu
77	Koulumaksu	86	Lasku
78	Lehtimaksu		Muut
79	Jäsenmaksu	89	
		90	

Koodia vastaava maksunaihe välittyy selväkielisenä maksajan tiliotteelle pankkikohtaisesti.

Viesti Laskuttajan maksajalle välittämä teksti, jonka pankki tulostaa maksajan tiliotteelle.

5.4 Saapuvat viitemaksut

Suoraveloitusten palauteaineisto noudattaa saapuvien viitemaksujen rakennetta.

Maksupäivä

Päivä, jolloin maksajan tiliä on veloitettu. Epäonnistuneella veloituksella kentässä on eräpäivä tai päivä, jolloin veloitusta on viimeksi yritetty tehdä.

Kirjauspäivä

Päivä, jolloin pankki on hyvittänyt maksun laskuttajan tilille.

Arkistointitunnus

Pankin maksutapahtumalle antama tunnus, jolla alkuperäinen maksutoimeksianto löytyy. Arkistointitunnus kertoo, mikä pankki on käsitellyt maksutoimeksiannon ja minä päivänä.

Välitystapa

Välitystapa suoraveloitustapahtumissa on A. Asiakas on lähettänyt maksun konekielisenä tai maksanut sen itsepalveluna. Alkuperäinen maksutoimeksianto on asiakkaalla.

Nimen lähde

Nimen lähde suoraveloitustapahtumissa on A. Nimitieto on saatu asiakkaan konekielisestä aineistosta tai se on asiakkaan itsepalveluna tallentamana.

Palautekoodi

Koodi, jolla pankki kertoo laskuttajalle veloituksen onnistumisesta.

Arvot ovat:

- tyhjä tai 0 = onnistunut
- 1 = tiliä ei löydy
- 2 = kate ei riitä
- 3 = ei maksupalvelun tili
- 4 = maksaja peruuttanut
- 5 = pankki peruuttanut
- 6 = peruutus ei kohdistu
- 7 = valtuutus puuttuu
- 8 = eräpäivävirheellinen
- 9 = muotovirhe

5.5 Hylätyt tapahtumat -aineisto

Suoraveloitusaineiston vastaanottotarkistus tulostaa hylätyt tapahtumat listatiedostoon. Laskuttaja voi noutaa listan heti lähetyksen jälkeen konekielisenä. Pankkikohtaisesti vaihtoehtona voi olla myös paperilista tai tapahtumat välittävät konekielisellä tapahtumaluettelolla.

Listalla on mainittu aineiston lähetyks- ja vastaanottotiedot, hylkäämissyyt tapahtumittain ja hylättyjen tapahtumien kokonaismäärä. Jos koko aineisto hylätään, yksittäisiä tapahtumia ei välttämättä tulosteta listalle.

5.6 Erikseen hyväksyttävä suoraveloitus

Erikseen hyväksyttävä suoraveloitus (käytössä myös nimet suoralasku ja suoramaksu) toimii lähes suoraveloituksen tapaan. Maksajan tiliä veloitetaan kuitenkin vasta, kun maksaja on erikseen hyväksynyt laskun itsepalveluna.

Erikseen hyväksyttävillä suoraveloituksilla on oma palvelutunnus. Laskuttaja voi lähettää aineiston toistaiseksi vain maksajan pankkiin.

6 TIETUEKUVAUKSET

Suoraveloitusjärjestelmä noudattaa seuraavia tietuekuvauksia:

Käytössä on seuraavat lyhennykset:

AN = aakkosnumeerinen tieto
N = numeerinen tieto
P = pakollinen tieto
V = valinnainen tieto

6.1 Valtuutusaineisto

Valtuutusaineiston lajittelujärjestys
- maksajan tilinumero
- käsittelytunnus
- tapahtumapäivä

ERÄTIETUE

TIEDON NIMI	MUOTO	PITUUS	PAKOLLISUUS	SISÄLTÖ
Aineistotunnus	AN	4	P	"SVVA"
Tietuetunnus	AN	1	P	0=erätietue
Kirjoituspäivä	AN	8	P	vwwwkpp
Kirjoitusaika	AN	4	P	tmm
Lähtetävän pankki-ryhmän tunnus	AN	3	P	
Laskuttajan palvelutunnus	N	9	P	
Palvelutunnusnimi	AN	30	V	
OVT-tunnus:				
-OVT-tunnuskoodi	AN	4	V	
-Laskuttajan OVT-tunnus	AN	10	V	
-Varalla	AN	3		
Varalla	AN	84		

160

OVT-tunnus eli Organisaatioiden Välisen Tiedonsiirron -tunnus a on SFS 5748:n mukainen.

OVT-tunnuskoodi (AN 4),

arvo= 0037, kun laskuttajan OVT-tunnuksena käytetään LY:tä
arvo = 9991, kun laskuttajan OVT-tunnus on pankin antama
arvo = bbbb voi myös esiintyä.

VALTUUTUSTIETUE

TIEDON NIMI	MUOTO	PITUUS	PAKOLLISUUS	SISÄLTÖ
Aineistotunnus	AN	4	P	"SVVA"
Tietuetunnus	AN	1	P	1=valtuutustietue
Käsittelytunnus	AN	1	P	1=uusi 2=muutos 3=irtisanottu 4=huoltotap *)
Viitenumero	N	20	V	
Laskutettavan yksilöintitieto	AN	30	V	
Laskutettavan nimi	AN	35	P	
Valtuutuksen arkistointitunnus	AN	20	P	
Valtuutuksen pankkiyhteykskoodi	AN	1	P	1=tilinumero
Varalla	AN	2	V	varattu valtakirjatyyppille
Varalla	AN	3	V	
Maksajan tilinumero	N	14	P	
Tapahtumapäivä	AN	8	V	vvvkkpp
Varalla	AN	5	V	
Vanha maksajan tilinumero	N	14	V	muutoksessa
Varalla	AN	2	V	varattu eräpäivätoiveiden esittämiseen

160

*) Käsittelytunnuksen arvo 4 = huoltotapahtuma on käytössä erikseen sovittavissa poikkeustilanteissa.

SUMMATIETUE

TIEDON NIMI	MUOTO	PITUUS	PAKOLLISUUS	SISÄLTÖ
Aineistotunnus	AN	4	P	"SVVA"
Tietuetunnus	AN	1	P	9=summatietue
Valtuutusten kpl	N	6	P	
Varalla	AN	149		

160

6.2 Suoraveloituspyyntöaineistot

6.2.1 Suoraveloitus

ERÄTIETUE

TIEDON NIMI	MUOTO	PITUUS	PAKOLLISUUS	SISÄLTÖ
Tietuetunnus	N	1	P	0=erätietue
Tietueen järj.nro	N	6	P	0
Kirjoituspäivä	N	6	P	vvkkpp
Kirjoitusaika	N	4	P	ttmm
Laskuttajan palvelu- tunnus	N	9	P	
Vastaanottavan pank- kiryhmän tunnus	AN	3	P	ks. Tilisiirto-opas: http://www.pankkiyhdistys.fi/tiedostot/pdf/tilisiirto98.pdf
Rahayksikön koodi	AN	1	P	tyhjä tai 0= mk, 1 = euro
Varalla	AN	90	V	

120

VELOITUSPYYNTÖTIETUE

TIEDON NIMI	MUOTO	PITUUS	PAKOLLISUUS	SISÄLTÖ
Tietuetunnus	N	1	P	3=suoraveloitus
Tietueen järj.nro	N	6	P	
Tapahtuman tyyppi- koodi	N	2	P	50= veloituspyyntö
Eräpäivä	N	6	P	vvkkpp
Käsittelytunnus	N	1	P	0=veloituspyyntö 1=peruutus
Maksajan tilinumero	N	14	P	
Rahamäärä	N	11	P	2 des.
Maksun aihekoodi	AN	3	V	ks. kohta 5.3
Laskuttajan tili- numero	N	14	P	
Laskutettavan nimi	AN	19	V	
Viitenumero	N	20	P	
Viesti	AN	23	V	

120

SUMMATIETUE

TIEDON NIMI	MUOTO	PITUUS	PAKOLLISUUS	SISÄLTÖ
Tietuetunnus	N	1	P	9=summatietue
Tietueen järj.nro	N	6	P	
Tapahtuman tyyppi-koodi	N	2	P	50=veloituspyyntö
Veloituspyyntöjen kpl-määrä	N	6	P	
Veloituspyyntöjen rahamäärä	N	12	P	2 des.
Peruutusten kpl	N	6	P	
Peruutusten rahamäärä	N	12	P	2 des.
Varalla	AN	75		

120

6.2.2 Erikseen hyväksyttävä suoraveloitus

Veloituspyyntötietueella

tietuetunnus = 3 ja tapahtumatyypikoodi = 52 tai
tietuetunnus = 2 ja tapahtuman tyypikoodi = 50.

Muuten veloituspyyntöaineisto noudattaa suoraveloituksen tietuekuvauksia.

6.3 Saapuvat viitemaksut

ERÄTIETUE

TIEDON NIMI	MUOTO	PITUUS	PAKOLLISUUS	SISÄLTÖ
Tietuetunnus	N	1	P	0=erätietue
Kirjoituspäivä	N	6	P	vkkpp
Kirjoitusaika	N	4	P	ttmm
Lähtevän pankki-ryhmän tunnus	AN	2	P	ks.Tilisiirto-opas: http://www.pankkiyhdistys.fi/tiedostot/pdf/tilisiirto98.pdf
Laskuttajan viitemaksutunnus	AN	9	P	
Rahayksikön koodi	AN	1	P	tyhjä = mk, 1 = euro
Varalla	AN	67	V	

90

TAPAHTUMATIETUE

TIEDON NIMI	MUOTO	PITUUS	PAKOLLISUUS	SISÄLTÖ
Tietuetunnus	N	1	P	3= viitemaksu 5= suoraveloitus
Laskuttajan tili- numero	N	14	P	
Kirjauspäivä	N	6	P	vkkpp
Maksupäivä	N	6	P	vkkpp
Arkistointitunnus	AN	16	P	
Viitenumero	N	20	P	
Maksajan nimilyhenne	AN	12	V	
Rahayksikön koodi	AN	1	P	tyhjä = mk, 1 = euro
Nimen lähde	AN	1	V	A ,ks. kohta 5.4
Rahamäärä	N	10	P	2 des.
Oikaisutunnus	N	1	P	0=veloitus 1=oikaisu
Välitystapa	AN	1	V	A, ks. kohta 5.4
Palautekoodi	AN	1	P	ks. kohta 5.4

90

SUMMATIETUE

TIEDON NIMI	MUOTO	PITUUS	PAKOLLISUUS	SISÄLTÖ
Tietuetunnus	N	1	P	9=summatietue
Suoraveloitukset ja viitetapahtumat kpl	N	6	P	
Suoraveloitusten ja viitetap. rahamäärä	N	11	P	2 des.
Suoraveloitus- ja viiteoikaisut kpl	N	6	P	
Suoraveloitus- ja viiteoikaisujen raha- määrä	N	11	P	2 des
Epäonnistuneet kpl	N	6	P	
Epäonnistuneiden raha- määrä	N	11	P	2 des.
Varalla	AN	38		

90

SUORAVELOITUSPALVELUSOPIMUS

1. Sopijapuolet

Tässä sopimuksessa sovitaan suoraveloituspalvelusta
_____ (jäljempänä pankki) ja
_____ (jäljempänä laskuttaja) välillä.

2. Suoraveloituspalvelun määritelmä

Suoraveloituspalvelulla tarkoitetaan menettelyä, jossa pankki huolehtii laskuttajan saatavien veloittamisesta suoraveloitusvaltuutuksen antaneen pankin asiakkaan (jäljempänä maksaja) tililtä tai näiden tietojen välittämisestä toiseen pankkiin.

3. Suoraveloituspalvelun järjestelmäkuvaus

Suoraveloituspalvelussa noudatetaan liitteenä olevaa Suomen Pankkiyhdistyksessä laadittua suoraveloituspalvelun järjestelmäkuvausta. Suoraveloituspalvelujärjestelmää voidaan muuttaa Suomen Pankkiyhdistyksen päätöksellä. Muutokset tulevat voimaan aikaisintaan kuuden kuukauden kuluttua niiden ilmoittamisesta laskuttajalle.

4. Tiedon välittäminen sopimuksesta muille pankeille

Pankilla on oikeus välittää tieto tästä sopimuksesta muille pankeille.

5. Suoraveloituksen suorittaminen

Veloitus maksajan tililtä suoritetaan suoraveloitusvaltuutuksen yleisten ehtojen mukaisesti (Liite 1).

6. Laskuttajan velvollisuudet

Laskuttaja on velvollinen toimittamaan veloitustiedot pankille x päivää ennen eräpäivää.

Laskuttaja toimittaa veloitustiedot tilipankkiinsa. Laskuttaja vastaa veloitustietojen oikeellisuudesta sekä siitä, että saatava maksajalta on riidaton.

Jos laskuttaja lakkaa käyttämästä suoraveloitusta, laskuttaja on velvollinen ilmoittamaan siitä maksajalle.

7. Maksun veloittaminen maksajan tililtä

Maksajan pankki veloittaa maksujen määrän eräpäivänä maksajien tileiltä, jollei maksaja ole ennen eräpäivää peruuttanut tai muuttanut veloitusta. Jos maksun eräpäivä ei ole pankkipäivä, seuraava pankkipäivä katsotaan eräpäiväksi.

Jos maksajalla on tilisuhde toisessa pankissa, pankki välittää tiedot kyseiseen pankkiin ja ottaa vastaan varat ja välittää ne laskuttajan tilipankille.

Jos maksajan tilillä ei ole eräpäivänä laskun maksamiseen tarvittavia varoja, pankilla on oikeus veloittaa maksu enintään kolmen pankkipäivän kuluessa eräpäivän jälkeen. Laskuttajalla on kuitenkin oikeus kieltää pankkia veloittamasta maksuja eräpäivän jälkeen, jolloin laskuttajan on ilmoitettava siitä maksajalle.

8. Laskuttajan tilin hyvitys

Pankki hyvittää laskuttajan tiliä veloitusten määrällä viimeistään veloitusta seuraavana pankkipäivänä.

9. Ennakkoilmoituksen toimittaminen maksajalle

Laskuttaja toimittaa maksajalle ennakkoilmoituksen veloitettavista maksuista vähintään kahdeksan päivää ennen eräpäivää. Jos maksaja ja laskuttaja erikseen sopivat, ennakkoilmoitus voidaan korvata muulla erikseen määritetyllä tavalla esim. vuosittaisella ilmoituksella.

10. Pankin maksut ja palkkiot

Pankin suorittamista suoraveloitujärjestelmään liittyvistä toimenpiteistä pankki perii laskuttajalta maksut ja palkkiot pankin kulloinkin voimassa olevan hinnoituksen mukaan.

11. Sopimuksen voimassaolo, irtisanominen ja purkaminen

Tämä sopimus on voimassa toistaiseksi. Kummallakin sopijapuolella on oikeus irtisanoa tämä sopimus yhden kuukauden irtisanomisajalla.

Pankilla on oikeus purkaa tämä sopimus välittömästi, jos laskuttaja rikkoo olennaisesti tätä sopimusta.

12. Sopimuksen muuttaminen

Tätä sopimusta koskevista muutoksista sovitaan sopijapuolten välillä kirjallisesti.

Pankilla on kuitenkin oikeus muuttaa suoraveloituspalvelujärjestelmää sopimuksen 3 kohdan mukaan.

13. Laskuttajan vastuu suhteessa maksajaan ja pankkiin

Laskuttaja on yksin vastuussa maksajalle vahingoista, jotka aiheutuvat siitä, ettei laskuttajan pankille veloitettavaksi toimittama saatava ollut riidaton tai pankille toimitettu aineisto oli muutoin puutteellinen. Laskuttaja on tällöin velvollinen korvaamaan pankille suoritetusta suoraveloituksesta sekä virheen oikaisusta ja asian selvittämisestä aiheutuneet kulut.

14. Ylivoimainen este

Pankki ei vastaa vahingosta, joka aiheutuu ylivoimaisesta esteestä tai vastavasta syystä aiheutuvasta pankkitoiminnan kohtuuttomasta vaikeutumisesta. Tällainen vastuusta vapauttava este voi olla esimerkiksi:

- viranomaisen toimenpide,
- sota tai sen uhka, kapina tai mellakka,
- pankista riippumaton häiriö postinkulussa, automaattisessa tietojen käsittelyssä, tiedonsiirrossa, muussa sähköviestinnässä tai sähkönsaannissa,
- tulipalon tai muun turman aiheuttama keskeytys tai viivästys pankin toiminnassa, tai
- työtaistelutoimi kuten lakko, sulku, boikotti tai saarto, vaikkei se pankkia koskisikaan.

Ylivoimainen este tai muu edellä mainittu olosuhde oikeuttaa pankin keskeyttämään toiminnan toistaiseksi.

Jos pankilla on ylivoimainen este, joka estää suoraveloituksen toimittamisen, maksaja ei ole myöskään vastuussa laskuttajalle tästä aiheutuvista vahingoista.

Tätä sopimusta on tehty kaksi yhtäpitävää kappaletta, yksi kummallekin sopijapuolelle.

Paikka ja aika

Pankki

Laskuttaja

SUORAVELOITUSVALTUUTUKSEN YLEISET EHDOT

1) Maksaja valtuuttaa laskuttajan veloittamaan laskuttajan hänelle osoittamat laskut eräpäivinä suoraan valtuutuksessa mainitulta maksajan pankkitililtä.

2) Pankki ilmoittaa laskuttajalle suoraveloituksen suorittamiseksi tarpeelliset maksajan pankkiyhteystiedot sekä muut valtuutuksessa mainitut tiedot. Tiedot välitetään laskuttajalle laskuttajan pankin kautta. Suoraveloitusten menettely tulee käytöön laskuttajan ilmoitettua siitä maksajalle.

3) Suoraveloituksena veloittavista laskuista laskuttaja toimittaa maksajalle ennakkoilmoituksen viimeistään kahdeksan päivää ennen eräpäivää. Jos maksaja ja laskuttaja erikseen niin sopivat, ennakkoilmoitus voidaan korvata muulla erikseen määritellyllä tavalla esim. vuosittaisella ilmoituksella.

4) Mikäli maksajalla on huomautettavaa ennakkoilmoituksen suhteen, hänen tulee ottaa yhteyttä laskuttajaan. Laskuttaja vastaa siitä, että ennakkoilmoitus on yhtäpitävä pankkiin toimitetun suoraveloituksen kanssa. Maksaja voi kieltää pankkia veloittamasta yksittäistä maksusuoritusta tai muuttaa yksittäisen suoraveloitustapahtuman markkamäärää pankin aukioloaikana ennen eräpäivää.

5) Pankki ei toimita tositetta veloituksesta. Veloitus käy ilmi tiliotteelta tai muulta tapahtumaerittelyltä.

6) Maksaja on velvollinen huolehtimaan siitä, että tilillä on viimeistään veloituspäivää edeltävänä pankkipäivänä maksuihin tarvittavat varat. Pankki sitoutuu suorittamaan maksut laskuttavan yrityksen määrittelemänä eräpäivänä vain, jos tilillä on tarvittavat varat. Jos maksajan tilillä ei ole eräpäivänä laskun maksamiseen tarvittavia varoja, pankilla on oikeus veloittaa maksu kolmen pankkipäivän kuluessa eräpäivän jälkeen edellyttäen, että tilillä on tuolloin maksuun tarvittavat varat.

Jos maksajan tilillä ei ole eräpäivänä maksun suorittamiseen tarvittavia varoja, pankilla on oikeus ilmoittaa laskuttajalle, ettei veloitusta ole voitu tehdä katteen puuttumisen vuoksi.

7) Pankilla on oikeus muuttaa palveluhinnastoa. Pankki ilmoittaa palveluhinnaston muutoksen toimipaikassaan.

8) Maksajalla on oikeus irtisanoa tämä valtuutus viiden pankkipäivän kuluttua päättymään ilmoittamalla siitä kirjallisesti pankille.

Pankilla on oikeus irtisanoa tämä valtuutus kuukauden kuluttua päättymään ilmoittamalla siitä kirjallisesti maksajalle.

9) Pankki ei vastaa vahingosta, joka aiheutuu ylivoimaisesta esteestä tai vastavasta syystä aiheutuvasta pankin toiminnan kohtuuttomasta vaikeutumisesta. Tällainen vastuusta vapauttava este voi olla esimerkiksi:

- viranomaisen toimenpide,
- sota tai sen uhka, kapina tai mellakka,
- pankista riippumaton häiriö postinkulussa, automaattisessa tietojenkäsittelyssä, tiedonsiirrossa, muussa sähköviestinnässä tai sähkönsaannissa,
- tulipalon tai muun turman aiheuttama keskeytys tai viivästys sopijapuolen toiminnassa, tai
- työtaistelutoimi kuten lakko, sulku, boikotti tai saarto, vaikkei se pankkia koskisikaan.

Jos pankilla on ylivoimainen este, joka estää suoraveloituksen toimittamisen, maksaja ei myöskään ole vastuussa laskuttajalle tästä aiheutuvista vahingoista.